

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la »Tipografia« H. Meltzer, Sibiu.

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

să primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

Nenorocirea colonelului.

Cu ocaziunea manevrelor, ce au avut loc în comitatul Târnavei mici, s'a întâmplat o mare nenorocire. La un exercițiu al infanteriei a luat parte și o baterie de artilerie. Cum însă artileria urca la poruncă un dâmb în galop, un tun atinse calul colonelului. Calul spăriat trânti pe colonel la pământ. Bietul colonel să lovi cu capul de țeva tunului, pică apoi între roate și tunurile celelalte trecură peste nenorocitul colonel, zdrobindu-i picioarele și capul.

În nesimțire a fost luat și dus la Mediaș, în spital, unde și-a dat sufletul.

Chipul nostru înfățișează clipa, când calul spăriat trânteste pe colonel la pământ.

Noi — și ceilalți Români.

IV.

După ce am văzut în articoli de mai nainte cum sunt organizați frații noștri din România și Bucovina pe terenul economic, și cum ei își tot întăresc și largesc organizația, să vedem cum stăm noi?

Dacă e vorba să spunem adevărul, deși el doare, trebuie să mărturisim, că noi n'avem organizație de loc. Sunt ici-colea în câteva locuri unele organizații locale, cari să asemănă unor insule sau ostroave în o mare pustie, învălitate în întunec. Aceste în ținuturile, unde sunt în ființă, arată unele mici rezultate îmbucurătoare, dar fiind izolate, fără legături, greu pot da înainte. Lipsa de îndemn și de ajutor, ce numai o organizație îl poate da, le lipsește și așa unele din ele în curând încep a lăncezi, a da îndărăpt și chiar a dispărea. As fel lăncezește d. e. societatea agricolă „Sămănătorul” din Gherla, întemeiată pentru procurarea de mașine agricole, sămânțe etc. apoi în Noerich era o tovărășie pentru pășunat, în Șoimuș o tovărășie agricolă și alte câteva, despre cari nici nu știm, că mai există ori s'au disolvat.

Dar să vedem, ce însoțiri sătești avem noi, menite pentru înaintarea economică a țaranului nostru:

Sibiul și împrejurimea formează o „insulă”, unde avem unele aşezăminte. În Sibiu este cum știm, „Reuniunea română de agricultură”, care, în împrejurările date, a lucrat și lucra mult pentru bunăstarea țaranului: aranjează expoziții agricole și excursiuni pe sate, împarte sămânțe, tipărește broșuri economice, a întemeiat prin comune bănci Raiffeiseniane și tovărășii agricole etc. Este până acum cea mai solidă instituție cu organizare. Aci trebuie să amintim și harnica *Săliște*, cu lăptăria și alte însoțiri ale ei.

O altă „insulă”, cu mai multe însoțiri și tovărășii economice-comerciale aflăm în *Năsăud* și jur, aceste fără organizație centrală, ca la Sibiu. Însoțirile sunt întemeiate mai de curând și promit a fi folositoare. Meritul întemeierii lor este a câtorva fruntași vrednici din acele părți. La aceste putem înșira câteva tovărășii în jurul *Bistriței*, „Societatea cărămidarilor” din Bistrița, „Sămănătorul” în Gherla și banca populară, cum și tovărășia pentru asigurarea de vite din *Feneșul-săseșc*, aceste două din urmă întemeiate cu deosebire la stăruințele vrednicului învățator de acolo, Ioachim Pop. Atâta e ce avem în părțile de meazănoapte ale Ardealului.

Pe Târnave avem însoțirea econ.-comercială „*Mugurul*” în Ibașfalău, apoi noua însoțire din Blaj „*Plugarul*”, cari pot să devie mult folositoare, dacă vor isbuti să facă filiale pe sate.

În valea Murășului, la *Orăștie*, dăm iarăș de unele însoțiri, cum e „Reuniunea economică”, cu secția agricolă, atelierul pentru țesături și cusături a „Reuniunii femeilor rom.”. Sunt câteva însoțiri și pe sate. Tot din Orăștie s'a pornit lucrarea, mai cu samă prin stăruințele dlui V. C. Osvadă, pentru întemeierea „*Centralei Tovărășiiilor*” și a „Tovărășiei pentru creșterea și asigurarea vitelor”, cari însă nu s'au putut închea încă.

Atâta's tot doar ce avem. Incolo, cât e Câmpia și Munții-Apuseni ai Ardealului, Țara-Hațegului, jurul Aradului, cât e Bănatul și Bihorul, Sătmarul și Maramurășul — nu găsim, poate de sămânță, câte o mică și neînsemnată tovărășie de consum în unele sate.

În total abia avem vre-o 115 de însoțiri și tovărășii economice-comerciale, în care

număr sunt cuprinse și tovărășiile de credit sau băncile ca însoțiri. Afară de aceste numărul adevăratelor însoțiri și tovărășii agricole-comerciale *abea este de 60—65.*

Aceste la 3 milioane de Români, fiind și ele *fără o organizație* centrală!

Iată starea noastră tristă, am putea zice rușinoasă, față de organizațiile fraților noștri din România și Bucovina!

Aceasta stare de plâns a remarcat o și alții. „*Revista Economică*” din Sibiu, scriind în Nr. dela 31 Ian. c. despre starea noastră, zice:

„Organizarea noastră actuală nu e în stare de a produce o întoarcere spre bine. Și dacă să și lucrează ici-colea mai sistematic, în genere însă observăm la tot pașul lipsă de orientare, lipsă de organizare și o nelucrare de osândit pe toate terenele economiei naționale.”

Iar în „*Calendarul Tovărășiiilor sătești*” pomenit în articolele noastre să face următoarea apreciere adevărată a stărilor noastre:

„Băncile române” din Ardeal au în mare parte un scop comercial; ele nu sunt *to-vărășii*.

„Însoțiri” să găsească puține; avem mai mult începuturi pe acest tărâm.

E adevărat că sunt câțiva fruntași inimoși cari luptă pentru înfăptuirea înfrățirii gospodărești a românilor din Ardeal și Ungaria! Poate însă ar trebui făcut mai mult pentru răspândirea cunoștințelor, — întrucât privește mișcarea tovărășiiilor sătești.

Bănci populare, însoțiri pentru valorizarea laptelui, magazine de consum, chiar tovărășii pentru asigurarea vitelor, să ivesc pe ici pe colo. Ar trebui înmulțite *cât mai repede*, organizate cât mai trainic, în fața curentului năvălitor al maghiarizării, care acum începe să pătrundă în satele românești și sub forma de tovărășii pentru diferite scopuri economice, fiind sprijinite de Centralele din Budapesta.”

Cât de mare este lipsa de organizație să vede din faptul, că câteva însoțiri sătești de-ale noastre s'au alipit la o centrală de însoțiri „*Hangya*” („*Furnica*”) din Budapesta, ca să nu fie izolate și în caz de lipsă să capete sprijin material și moral. Așa d. e. „Societatea de consum și valorizare” din Salva, lângă Năsăud, asemenea s'a alipit la această „*Hangya*”, „în fruntea cărei — cum a zis un fruntaș din Salva — stau mai mulți aristocrațiși, are sub scutul ei aproape 9000 de reuniuni maghiare, germane, slovace, sârbești și *românești!*”

Iată unde am ajuns, la streini, cari numai binevoitori nu ne pot fi.

Din toate aceste să vede, că e lipsă mare și grabnică a ne spori tovărășiile sătești și a face cât să poate de curând o organizație încheată, dacă nu voim a deveni slugi altora.

Sibiu, 17 Septemvri n.

Dare de seamă. Duminecă s'a ținut în Vinț darea de seamă a deputatului I. Maniu ascultată de mari mulțimi de alegători. Dl Maniu a fost însoțit de deputații Vlad, St. Pop, și presidentul Mihali, care a făcut însemnate declarații la situație, espunând un program de muncă pentru viitor. În rezoluția luată la adunare s'a făcut protestare împotriva ordonaței lui Apponyi. Pentru Dumineca viitoare își va ținea darea de seamă la Cib. Dr. Vlad, și la Făgăraș Dr. Șerban.

Stările în Grecia sunt îndoielnice de tot. După știrile cele mai nouă situația s'a înăspriț. Sunt temeri, ca să nu izbucnească

cumva un războiu civil. Partidul militar continuă agitațiunile sale în contra moștenitorului tronului.

Comedia din Agram. Asupra procesului de înaltă trădare s'a anunțat că procurorul a produs următoarele pedepse: Pedepsa cu moartea pentru cinci acuzați principali, anume: Adam și Valerian Pribitschevici, Oreșanin, Bekics și Zivkovic, iar pentru ceilalți acuzați, închisoare dela 10 până la 20 de ani. Pledoariile apărătorilor au început eri după amiazi.

Ordonanța lui Apponyi. În pomenitul conziliu de ministri s'a pertractat și chestia ordonaței lui Apponyi. În această chestie însă conziliul n'a adus acum vre-o hotărîre în merit, ci s'au înțeles, că împotriva rezistenței bisericilor rîndul măsurilor poate să vină numai atunci, dacă locul ministrului provizor de acum va fi luat de un cabinet permanent... Ministrul de culte, în ordonanța sa a pus în vedere metropoliților români reținerea congruei. Deoarece însă ministrul a lichidat încă la începutul lui Iunie congrua pe a doua jumătate a anului, reținerea congruei să va putea face numai cu începerea anului 1910!

Să anunțăm, că deputații noștri vor face interpelații în chestia aceasta.

Clerul nostru să poartă bărbătește.

Astfel conferința arhierilor, conchemată la Blaj, a hotărît, că sub nici un preț nu cedează și mai bine renunță episcopii la demnitățile lor, de cât să sufere executarea acestei ordonațe.

Situația. Incurcăla politică, ca ast timp n'a mai fost de mult. Coaliția, la rugarea regelui, având în vedere starea sănătății Lui, a rămas la cârmă până toamna, când apoi avea să limpezască starea. Acum însă s'au incurcat și mai rău treburile. Taina incurcălii e, că cabinetul lui Wekerle ar vrea să mai rămână la oală cu carne, dar nu vrea țara și — să pare — că nici împăratul.

De altă parte le face ministrilor greutăți și Iusth, președintele parlamentului, cu partizanii lui, cari cer bancă autonomă (de sine stătătoare) și teritoriu vamal independent. Unde mai pui apoi stafia votului universal, egal și secret, naționalitățile, socialiștii etc. etc., vorba, toți sunt împotriva lui Wekerle și cabinetul lui!

În chestia limpezirii stării politice au ținut ministrii un conziliu (sfat) de două zile. Rezultatul nu să știe. Wekerle a plecat în urma la Viena, ca să facă împăratului următoare propuneri (cu gândul, că guvernul rămâne la cârmă): 1., M. Sa să-și dea învoiesă, să facă guvernul după chieful lui reformă electorală 2. Să mai facă și câteva concesiuni mici militare, în schimb apoi 3. guvernul va fi pe lângă banca comună și teritoriul vamal comun.

„Cauzele” proceselor la poporul nostru.

de Ioan Pampu.
(Urmare).

Adierea Zefirului, șoptele izvoarelor, ciripitul păsărilor, flacra păstorului și doina fetelor, dulce și duioasă, — un concert măiestros, o armonie dumnezeiască. — Tot pământul râde și strălucește — o grădină mare și pompoasă, o grădină desfătătoare, o grădină, în care vezi cu ochii desfășurându-se procesul și taina vieții — grădina lui Dumnezeu! — Și după ce

am cetit acestea șire ale scriitorului să căutăm pe stăpânul vremelnic al acestei grădini. Cui i a dat D-zău în stăpânire aceasta grădină? Omului! Omul e domn și stăpân în ea, domn și stăpân inzestrat ca simțiri: a vedea a înțelege și a cunoaște. Omul . . . ales, frumos și deștept, cu daruri înalte, dumnezăiești, zidit după chipul și asemănarea lui D-zău, omul — fără rang și trepte — e grădinarul lui Dumnezeu!

Și totuși, Doamne D-zăule! Câți oameni în lume, cu deosebire din poporul nostru, unul dintre celea mai alese popoare ale tale, . . . în ce să știe păzi poruncile tale, în loc ca ochiul lor să vadă și mintea lor să înțeleagă rostul fapturilor tale — nu văd nu înțeleg, nu cunosc!

Mei demult, când omenimea întregă, nu vedea, nu înțelegea și nu cunoștea rostul vieții, trimis-a D-zău pe unul născut Fiu al său ca să deslege pe om din lanțul greu al neștiinței, întunecului și robiei — instituind biserica, care să vă îngrijască de suflet, și pe fiica sa școala care să cultive ochiul să vadă, mintea să înțeleagă și inima să cunoască.

Și au bent mult popoarele din izvorul binefăcător al științei și s'au luminat mult! Astfel azi vezi pe cel înțelept, care cunoaște căile naturii, că este chiar acela, ce a vrut Dumnezeu ca să fie omul, atunci când la zidit după chipul și asemănarea sa, adică: domn și stăpân peste toate; — ear pe cel ce fuge de școală, de învățătură îl vezi cal la ham, bun în jug și peste tot sclav și supus altora.

Ba întrecerea s'a început chiar în timpul de azi între singuratici și între popoare, intru a să ridica care de care mai mult, om peste om, popor peste popor, născându-se care de care să fie domn și stăpân peste altul întotdeauna prin mai multa sa știință, prin mai marea sa luminare și istețime.

Și să nu uităm nici acela, că pe timpul când umbra marele învățator al lumii, Cristos, pe pământ, ca să învețe și deștepte omenimea, chiar strămoșii nostri Romani, în țara căror s'a născut Cristos și acelor pe timpul acela era «și soarele și marea» n'au vrut să în-

țeleagă învățăturile sale, cum și învățătorii de azi mulți nu-i înțeleg, și au suferit să fie ucis Christos, făcând să apuie astfel viața și lumina în mormânt, soarele să se întunece și noaptea să domnească până la al 9 lea ceas, ear morții să învie și să deplângă soarta tristă a omenimei.

Din contră alte popoare luminându-se s'au știut smulge de sub domina strămoșilor nostri — ridicându-se la bunăstare și mărire. În școală au învățat acestea popoare a cunoaște pământul cu comorile sale neprețuite, apa cu puterea sa nespusă, puterea căldurii și a aerului și în fine rostul la toate din lume, cum își cunoaște mama copilășii.

Căci școala a dat nume la toate plantele, fricilele de iarbă și la toți arborii ferluriți, câți li vezi pe rotogolul pământului și a deosebit dulceața de venin și mătasa de scări și spin. Școala a măsurat înălțimea munților, lățimea mărilor și depărtarea stelelor; școala a pornit trenul și vaporul, încât azi să poți călători ușor spre a vedea cu ochii lumea întregă, această grădină frumoasă dată omului să fie domn și stăpân în ea.

Și pe când grădinarul isteț și deștept nu sflă în grădina sa decât dulceață, miros și desfătare, pe atunci grădinarul neîndemânatic, care nu cunoaște natura plantelor, cultivarea florilor și a pomilor, nu va sjunge a vedea alta în grădina sa, decât spini, scări și polomidă și în inima lui nu să produce alte decât suspin și amarăciune!

(Va urma.)

In lumea pasărilor.

— *Minunile veacului nostru.* — *Baloane și mașine de zburat.* — *Zeppelin, Wright și Bleriot.* — *Din Franța în Anglia în zbor.* — *Baloanele și războiul.* — *Întrecere în Rennes.* — *Mașinele de zburat și pasările.* —

Cine este stăpân pe marea nesfârșită de aier, ce să ridice de-asupra noastră pară la înălțimi necunoscute? Cine străbate valurile acestei mări netatornice, liber și neturburat de nime? Este vulturul, împăratul pasărilor, cu poporul său aripat și nenumărat, cu pasările de tot soiul, de uscat și de

ape, mici și mari, cari adeseori în rotiri spintecă văzduhul, până ce ne pier din vedere, la marginea orizontului.

Este stăpân . . . azi putem zice, că paserile *au fost* numai stăpâne pe aier, căci în lumea lor s'a ivit și omul, acătărat de vre-nn balon ori mașină de zburat. Omul, care a cucerit întreg rotogolul pământului, a pătruns prin codri nestrăbătuți, prin pustiiuri, printre semenii săi sălbateci, a străbătut apele nesfârșite, azi neîndestulit cu uscatul și apa, e pe punctul de a cuceri aierul, văzduhul, a supune și lumea paserilor.

*

Fiecare veac din vremurile mai noue și-a avut descoperirile și invențiunile (născocirile) sale mari, epocale, cum sunt bunăoară năile mănate cu vapor (vapoarele), căile ferate ș. a. Veacului nostru i-e rezervat, dacă nu invenția (născocirea), apoi de sigur desăvârșirea baloanelor și mașinelor de zburat. După încercările anilor din urmă și succesele dobândite, să poate lua ca sigur, că cel mult în zece ani oamenii nu numai că vor putea să se ridice în aier, ci să facă călătorii regulate și de înțime nimitoare prin aier, cu ajutorul baloanelor și mașinelor de zburat. Iată minunile veacului nostru, al XX lea.

*

Omul întotdeauna a avut dorința de-a să ridica în văzduh și a zbura ca pasările, imitând aripile acestora. Așa în evul vechi, la Greci, măiestrul Dedal din Creta, ca să scape de urgia regelui Minos, își face lui și fiului său Icar — după cum spune legenda — aripi lipite cu ceară și zboară preste mare. Dedal trece marea și să coboară în Sicilia, dar Icar, înălțându-se prea sus, prea aproape de soare, i să topește ceara și el cade în mare.

În legendele noastre să spune despre meșterul Manole și soții, că gătând ei mănăstirea Argeșului, Negru-Vodă le ia scările, ca să-i prăpădească. Meșterii își fac aripi de șindile și zboară cu ele, dar care cum zboară cade jos și moare.

Abstrăgând dela legende și povești, dorința omului de a să putea ridica în văzduh a început a început să se îm-

FOITA.

Portocalul și Balaurul.

— Poveste. —
(Urmare.)

Dar feciorul împăratului, nici una nici două, după ce scocori peste tot locul, într'un târziu, le găsi în podul casei aruncate acolo cine știe de când și ca vai de ele; și după ce puse să le grijească bine, și armele să le frece de rugină, cum veni seara, să îmbrace cu ele, luă o tolbă cu săgeți și la brâu un coșcogea palos de oțel, și sărutând mâna tatălui seu și pe frații sei, porni în grădină și să șeză pe o căpiță de fân nu departe de portocal, și toată noaptea stătu la pândă și bău la tutun ca să nu adoarmă.

Dar în noaptea aceea ca ne altădată; ochii i să painjenseau și un somn groaznic îi venea, — cât pe aci pare că adormea — dar pe când să lupta el mai amarnic cu somnul, — cam pe la cântatul cocoșilor — auzi

un vuet mare și văzu deodată că venea balaurul cu o falcă în cer și cu una în pământ și venea, venea cum vine o apă mare sau vine duhul cel rău, și pe ochi și pe nări îi eșea pară de foc.

Deodată, de! — nu zic, îi apucase și pe el un fior din ce-i mai ai naibii, dar sculându-se în picioare, își făcu inimă căci de! — degeaba nu nu era el fecior de împărat și luând o săgeată, i-o ținti, colea, drept în frunte.

Atunci balaurul, rănit de moarte, dădu un răcnet de să cutremurată munții și văile și întorcându-se înapoi, să făcu nevăzut.

Ear feciorul de împărat nu stătu nici el mult la gânduri, ci, culegând portocalele le puse în torbă și luându-le cu el, porni după balaur; și ba pe ici, ba pe cole. Pe unde zărea și el o dără de sânge mergea și el până ce ajunse la un șes mare și pustiu afară de oraș unde să vedea o stâncă mare, și pe când să apropie, văzu pe balaur că o rostogolește peste el după ce abia apucase să se vâre în pământ.

În lipsa lui însă la curțile împărătești să făcuse mare svon și neorândueală, căci de răcnetul balaurului până și cei mai leneși să sculară desmetici ca de pe somn și cu frica în ei, și unii și alții alergau în colo și în coace par'că dăduse strachea în ei, sau ca omul când își perde cărarea și apucă hăisa în loc de ceală; până ce însfirșit împăratul poruncind să se ducă să caute pe feciorul lui în grădină, slugile după un cias mai bine, veniră cu știrea cumcă nu l'au aflat niciuna, ci că au dat de o dără mare de sânge.

Auzind această veste bietul împărat, a început a plânge și a să văicăra căci acuma era sigur că feciorul lui cel iubit perise, ear de scârba împăratului și supușii lui pătîmiră și să făcu mare jale în toată împărăția, numai cei doi feciori ai lui să bucurau de nu-i mai ținea pământul, cum să bucură tot omul când i sau împlinit după plac, chiar și pentru răul altuia.

Dar eată că pe când să scârbeau ei mai tare, vine deodată veste cumcă să apro-

plinescă abia la 1783 adevărat înaintea cu un veac și ceva. Atunci s'a făcut un pas hotărâtor în privința aceasta, anume un francez, cu numele *Montgolfier* a făcut cel dintâiu balon, (un glob de mătăasă deasă unsă cu lac) l-a umplut cu aer ferbinte și l-a slobozit sus în aer. Aerul ferbinte, fiind mai ușor ca aerul obicinuit, globul s'a ridicat în aer. Pe acest temei s'au pornit apoi încercările de mai târziu și cu baloane, umplute în urmă cu hidrogen, gaz de luminat etc. s'au urcat în văzduh mai mulți aeronauți, adevărați plutitori în aer, în diferite locuri și timpuri.

Alături de baloane s'au iscodit și mașine de zburat, întâi cu aripă, cu vârtej etc. mânate prin aer cu anumite mașinării.

Dela cei dintâi iscoditori ai baloanelor și mașinelor de zburat și până azi n'izănta aeronanților a fost să facă baloane și mașine, cari să poată fi cărmuite. Adevărat omul să poată zbura cu ele încătrău vrea și să se poată urca și cobori pe pământ ori și când.

Azi putem zice, că aceasta grea problemă este deslegată. Baloanele și mașinele să pot deja cărmui, deși trebuie încă multă vreme, până ce cărmuirea va fi desăvârșită.

Cu cărmuirea baloanelor la mai mare desăvârșire a ajuns neamțul *Zepelin*, deși a avut unele desamăgiri, nimicindu-se anul trecut un balon. Cu mașinele de zburat s'au făcut și să facă încercări isbutite cu deosebire în America și în Franța. În America sunt vestiți frații *Wright* cu mașinele lor. Pe la sfârșitul lui Iulie *Orville Wright* s'a urcat din *New York* și a zburat prin aer, cu un soț al său (așadar doi oameni) vreme de 72 de minute, va să zică mai mult de un ceas.

În Franța cei mai însemnați zburători cu mașine sunt *Bleriot*, *Latham*, contele *Lambert* ș. a.

Szburătorii francezi s'au încercat în vara aceasta să treacă în zbor din Franța în Anglia peste strimtoarea de mare *La Manche* („măneacă”). Dintre ei *Latham* a probat de două ori,

dar n'a isbutit. Când era aproape de malul Angliei, s'a stricat ceva la mașină și el a căzut în mare, de unde a fost scos cu mașină cu tot de un vapor.

A isbutit însă pe deplin *Bleriot*, pe la sfârșitul lui Iulie, a face acest drum aierian. El a sosit fără nici o greutate la *Dover*, în Anglia, aclamat de mărșari și de o mulțime de oameni. De aici a mers cu trenul la *Londra*, unde a fost primit sărbătorește. Din partea guvernului englez a fost salutat de ministrul de justiție.

La *Londra* vorbind cu mai mulți gazetari, a zis între altele:

— Sunt mândru de isbândă, căci prin ea s'a dovedit superioritatea mașinei de zburat monoplan (cu un plan). Sunt încredințat că monoplanul corespunde tuturor cerințelor practice. E vorba numai de bani. Dați-mi banii de lipsă și eu vă fac o mașină-monoplan, cu care pot să zboare și 10 oameni deodată.

Întă până unde am ajuns cu puțința de zburat!

În *Pariz* asemenea li s'a făcut lui *Bleriot* o primire însuflețită. La sosire l-au salutat doi ministri și 50 mii de oameni l-au aclamat la gară și pe ulițele *Parizului*.

Mașinele de zburat sau aeroplanele, cum să mai numesc, și cu deosebire baloanele vor face, după cum să cred, mari servicii în războaiele viitoare. Spaniolii acum la *Mellila* (*Africa*) în războiul ce-l au cu *Cabilii*, s'au folosit cu succes de un balon, spionând din aer așezarea și taberele dușmanului.

Baloanele lui *Zepelin* au băgat în spaimă d. p. pe Englezi. Cum *Anglia* este în un fel de rivalitate dușmănoasă cu *Germania*, Englezii și-au pus întrebarea, că în cazul unui războiu între ei și *Nemți* nu s'ar putea întâmpla, ca câteva sute de baloane, încărcate cu soldați infanteriști nemți să treacă în o noapte peste mare și să se coboare în *Londra*, cuprinzându-o frumusețea? Unii au zis, că aceasta nu să poată și din pricina, că baloanele sunt încă foarte scumpe și sute de baloane ar costa mii de miliarde, ceea-ce *Germania*

runci să se facă un ospăț mare unde trei zile de-a rândul toată lumea beu, mânca și petrecu cu surle și trâmbe, astfel încă vestea merse peste nouă mări și nouă țări.

Dar după trei zile feciorul împăratului vsni ear la el și-i zise:

— Tată, ca să fiu sigur că în toate zilele de acum vei avea portocale, vroii să mă duc la balaur și să mă lupt cu el până ce-l voi omori, zi numai să-mi dea ce voi cere eu și luând și pe frații mei, voi pleca.

În zadar încercă împăratul și de astădată ca să-l poată întoarce, stăruința lui în și mai mare astfel încă îndupleca și pe tatăl său.

Atunci feciorul împăratului porunci să ncarce donesprezece care mocănești cu frânhii și cu odgoane și după ce își lua și un ciubăr mare și merinde pe mai multe zile, porni cu frații în știrea *Domnului*.

Ajurgând ei cu toții la stincă, să sfătuiră ce să facă ca să poată intra la balaur și

încă nu poate să le dea. Dar cu toate aceste Englezii sunt îngrijați de o eventuală năvălire dușmană și își întăresc și înmulțesc armata de pe uscat.

Când *Bleriot* a sosit în zbor cu aeroplanul în *Anglia*, s'a făcut o glumă potrivită cu privire la năvălire.

Un soldat marinar, zărind mașina lui *Bleriot* în aer, strigă: — Întă cea dintâi năvălire în *Anglia*!

Un alt mărșar zise:

— Da, dar din norozire asta e năvălirea unui prietin!

Săptămâna trecută s'a aranjat în orașul *Rennes* (*Rheims*) din *Franța* o întrecere de aeroplan. Au luat parte la încercare 38 de aviatori (zburători) cu mașine de felurite construcții. Cei cari au zburat mai mult prin aer și au ajuns la întăla mai mare au căpătat premii însemnate în bani.

Cu umblarea baloanelor și mașinelor prin aer o pătesc bieteles paseri. Ele, cari hoinăreau liber și fără grije prin zările împărăției lor, să vadă deodată atacate de nește dușmani grozavnici și necunoscuți. Nește monstri uriași, cu aripi întinse, cutrieră căile aeriene și este vai de pasările cari dau față cu ei. Cel dintâiu zburător *Vilbur Wright* spune, că în zborul lui prin aer, mașina a „călcat” mulțime de pasări. Tot așa spune și *Bleriot* și ne arată și cauza pentru care sunt ucise pasările. El zice, că vârtelnița mașinelor produce un puternic vârtej în aer, care smâncește pasările și le izbește de mașină cu atăta putere, încât ele cad jos moarte. Dacă prete vre o 2—3 decenii aierul va fi străbătut în toate părțile de mașine zburătoare, să va face mare prăpădenie între pasări. Și numărul lor să va împuțina în ținuturile străbătute des de oamerii zburători, parte pentru că vor fi ucise, parte că spăriate de zurăitul mașinelor prin aer, să vor spăria și-și vor căuta altă patrie mai ferită de monstri aieriani și mai liniștită.

Întă ce le așteaptă pe bieteles pasări în viitor.

(Soghedin)

Silvestru Moldovan.

pie feciorul împăratului, ear tatăl său, văzându-l l'a îmbrățoșat și l'a sărutat, ear de bucurie mare a leșinat.

Venindu-și în simțiri, feciorul lui a scos portocalele din geantă și dându-le împăratului, a zis:

— Tată, eată portocalele din care până acum tu n'ai gustat, gustă și vezi de sunt pe placul tău!

Deci gustând împăratul din ele, a zis că de când era pe lume portocale, ca acele nu mai gustase nici numai văzuse, erau așa de mari ca ghiulele de tun, unele albastre, altele verzi, altele stacojii, ear când gustai din ele, curgea zahăr și miere de pare că nu te îndurari să mai dai și altora.

Dar împăratul luând pe cea mai frumoasă o dădu mezinelui, alta o despărți și dădu câte-o bucată feciorilor celor mari, ear pe alta o împărți în nouă de ne dădu și nouă ear pe celealte le opri pentru el.

Și voind împăratul ca toți supușii lui să se bucure de isbânda feciorului său, po-

atunci zise fratelui celui mai mare:

— Frate, apucă stinca și o dă în lături ca să putem intra.

Apucând cel mai mare de peatră, o ridică până la genunchi și ear o scăpa jos; și venind și fratele cel mijlociu, apucă și el de stâncă, o ridică până la brău și eară o scăpă jos; atunci apucând cel mai mic stinca, o svirli peste cap de să facu în mii și mii de fărâmi.

Acuma fraților, eată ce gândesc eu:

Să legăm odgon de odgon și eu, puindu-mă în ciubăr să-mi dați drumul înlăuntru ear voi să stați aci până ce vă voi da eu semn și când voiu clătina de odgon să mă scoateți afară.

— Bine, așa vom face, răspuseră frații.

Suindu-se deci în ciubăr, începu a să coborî și întunericul era așa de mare, de nu să vedea pe dânsul singur, până ce însfârșit ajunse în fund.

(Va urma).

Nutrirea copiilor.

— Instrucțiuni pentru îngrijirile ce trebuiesc date copiilor în primul an. —

1. În primul an, laptele trebuie să fie singura hrană a copilului. Cu deosebire al mamei e mai bun, sau în lipsa acestuia, al unei doici. Copilul trebuie să sugă cam din două în două ore ziua și mai puțin noaptea.

2. În lipsa laptelui de femeie, să se dea copilului lapte de vacă bine fiert sau sterilizat și îndoit cu apă. După câteva săptămâni să va amesteca numai cu un sfert apă, puțin îndulcită cu zahăr.

3. Să se întrebuițeze vase de sticlă sau de pământ, care trebuiesc spălate cu îngrijire ori de câte ori să dea copilului de beat. Nimeni să nu se servească cu vase de cositor, cari conțin totdeauna plumb. Să se lase obiceiul rău ce au unele mame de a pune în gura copilului câte ceva spre a suga, pentru a-i potoli foamea și țipetele.

4. Să se ferească de diferite compozițiuni, cari sunt recomandate în negoț, în locul laptelui.

5. Nu trebuie să se uite că hrănirea cu biberonul (țeve) sau cu lingurița, fără ajutorul sânelui, contribuie foarte mult la înbolnăvirea și chiar moartea copiilor.

6. E foarte periculos a da copilului din primele luni mai cu seamă mâncări tari, ca pâine, prăjituri, carne, legume, poame.

7. Numai dela a șaptea lună să poate începe a să da copilului supă (zsamă) dacă laptele mamei sau al doicei este neldestulitor; dar cătră sfârșitul anului întâiu e folositor să se dea supă făcută cu lapte și pâine albă, cu orez, pregătind astfel puțin câte puțin copilul pentru înțercat. Înțercarea nu trebuie să se facă înainte de a avea 12 sau 16 dinți. Să se facă când copilul este sănătos și în timpul de repaos ce urmează după epirea mai multor dinți.

8. În fiecare dimineață înainte de a suga sau înainte de mâncare, trebuie: 1) să se spele corpul copilului, care

trebuie ținut totdeauna curat; 2) să se spele capul, pe care nu trebuie lăsat să se facă solzi sau coji și 3) să se schimbe rufele. Fașa de peste pântecel copilului trebuie păstrată în tot timpul primei luni.

9. Să se înlătore cu desăvârșire obiceiul de-a să înfașa peste tot. Cu cât copilul are mai multă libertate în mișcările sale, cu atât devine mai tare și mai dezvoltat. De asemenea să se înlătore ori-ce legătură, care ar apăsa capul și care mai târziu ar produce turburări sănătății și inteligenței copilului.

10. Copilul trebuie îmbrăcat potrivit cu temperatura. Trebuie totdeauna ferit de frig și de prea mare căldură, fieafară, fie în casă, unde trebuie să se premenească mereu aerul.

11. Nu e bine să se scoată din casă copilul mai mic de 15 zile, afară dacă vremea e foarte potrivită.

12. E foarte primejdios a culca copilul în același pat cu mama sau doica.

13. Nu trebuie să se silească copilul să meargă. Trebuie lăsat să umble d'a în brinci sau să se scoale singur. Să se înlătore întrebuițarea cărucioarelor, panerelor, etc., cu care unii părinți silesc pe copii a să învâța la mers.

14. Nu trebuie să se lase nebagată în seamă cea mai mică indispoziție a copilului (colici, diaree, vărsături dese, tuse, etc.) Trebuie chemat doctorul, dacă ea să prelungește peste 24 de ceasuri.

15. Îndată ce să presupune o nouă sarcină, mama sau doica, trebuie să înceteze imediat cu alăptatul, pentru a nu să primejdiu sănătatea sau chiar viața copilului.

16. E neapărat trebuincios a să ultoi de vărsat copilul în primele trei luni dela naștere sau chiar în prima săptămână, dacă e vre o epidemie de vărsat. Ultoirea este singurul apărător în contra acestei boli.

(Tradus după instrucțiunile Academiei de medicină din Paris.)

SFATURI.

Guturatul la oi. Din cauza frigului, a ploilor, a târelor umede, a prafului și câte odată și din alte pricini, oile sufer de guturalu (catar, troacnă); uneori boala să întinde la mare parte din turmă.

Oii bolnave de troacnă, i să scurge mucii din nas, strănută, tușește des și răsuflă cu mare greutate; este tristă și nu să îndeamnă la mâncare.

Câte odată guturaiul oii este mult mai rău; scurgerea din nas e amestecată cu puroiu și are un miros urit, ochii i să aprind, face urdori, pleoapele să umflă, iar pielea de pe fața din năuntru a lor, să arată cu totul roșie. Adesea sticla ochilor să turbură și să acopere de răni. Vita bolnavă slăbește în câteva zile uitându-te la ea, abia putând a mai sta pe picioare.

Oile bolnave trebuie ferite de răceli, ținându-se în târe curate și călduroase.

Li să pot face abureli cu fierțuri de nalbă sau cu mușetel sau cu izmă, opărite și stropite cu nițel unt de neft.

Pe gară li să va da ceaiu de flori de arțel — limba mielului — punându-se din acele flori cam cât să poate apuca între degete la o jumătate de litru de apă. Dacă la acest ceaiu să mai pune și puțină miere să grăbește și mai mult vindecarea boalei.

Când troacna să arată cu totul urită, cel mai bun lucru de făcut este a să tăia oia din vreme, până ce boala nu o slăbește și-i strică carnea.

»Albina.«

Irimia Popescu.
Medic Veterinar.

In contra împunsăturilor de albine. Pentru preîntimpinarea împunsăturilor de albine sunt de-a să lua în băgare de seamă următoarele:

1. Înainte de ce am deschide coșnița, trebuie să fim în curat cu ceace avem de isprăvit în ea.

2. Coșnița să o deschidem cât mai încet, fără de-a o scutura.

3. Să nu prindem de coșniță, înainte de-a ne fi îngrijit de fum: prin aprinderea țigaretii sau pipei, ori prin

VESELIA.

— Foia glumeață a »Foi Poporului.« —

Scrisoare ciudată.

Un servitor aduce într'o negustorie e scrisoare deschisă și fără adresă și o predă negustorului. — Stăpânul meu m'a trimis cu ea, zice el, mă rog să o citiți.

Negustorul i-a epistola și citește:

»Stimate d-le!

»Să mă scuzi, că la prima aceasta sară nu pot să-ți plătesc nimic din datoris. Crede-mă, că-mi este de tot imposibil. Fii asigurat însă domnul meu, că îndată ce voi avea bani, mai întâiu dtale îți voi plăti. Până atunci, te rog, fi cu răbdare.

Al dtale devotat N. N.

— Eară — zice negustorul, cu fața acră, după ce citește epistola, și întorcându-se cătră servitor, li zice? bine, poți merge.

Servitorul însă stă și nu pleacă.

»Ce mai vrei? — li întreabă el.

— Imi trebuie scrisoarea.

— Scrisoarea? Pentru ce? întreabă negustorul mirat.

— Pentru-că am să o mai duc în vre o zece locuri — zise servitorul.

*

Ikwáisnit.

Sosind săcuil la Viena să preumbla pe ulițe și admira frumșetea orașului. Odată vede un palat strălucitor, care li să părea mai frumos. Să oprește în aretul lui și după ce-l privește cu de-a măruntul, întreabă săcuiește pe un trecător, că al cui e palatul?

— Ich weiss nicht, (Nu știu) răspunde cel întrebat, neînțelegând limba săcuinului.

— Măi da bogat mai este dl Ikwáisnit. că ce palat frumos are, își zise săcuil clătînd din cap.

Mergând mai departe, dă de un palat, care părea și mai frumos.

— Al cui e palatul ăsta? întreabă el eară pe un trecător?

— Ich weiss nicht, — fu răspunsul, ca și a celui dintâiu,

— Teremtete de Ikwáisnit, ce de bogăție ara.

Pe când să gândea el astfel, eată că să întâlnește cu o înmormântare strălucită.

— Pe cine îngropați? întreba el pe unul din conductul mortuar.

— Ich weiss nicht, li respunse și acesta, neștiind ce vrea săcuil.

— O sormanul Ikwáisnit, cât de bogat este el și totuș a murit, — grăi săcuil.

*

De-oiu muri, mi-oiu isbîndi...

Un Țigan sărise și el într'o viaș, să fura o leacă de poamă; dar Românul dracului era acolo și puse mâna pe el și... trage-l și mai trage-l, și dă-i și mai dă-i... până să făcu Țiganul mort, atunci Românul li aruncă ca pe o cărpă, peste gard afară.

După ce să trezi Țiganul din bătăle și să văzu dincolo de gard, zise: »Fire-ar așa și pă dincolo de Rumân... dă frica mea și-a mutat și gardul... d'apoi lasă-l! nu li scăpata lui cu atâta!... Offf!... de-oiu muri, mi-oiu isbîndi; de-oiu trăi, balt'a rămâne!»

producerea fumului de bălegar, de putregai sau de strănță.

4. Înainte de a porni lucrul să suflăm bine de câteva ori fum între faguri. Mai târziu putem fi mai cruțători cu fumul și mai cu seamă cu cel de tăbac.

5. La scoaterea și așezarea fagurilor să fim cu grijă, ca să nu ne scape jos.

6. Să nu răsufilăm spre fagurul cu albine.

7. Să nu facem mișcări puternice, să nu tresărim, nici să nu ne ferim aprig de atacul vre unei albine.

8. Dacă totuși am fost împunși, să scoatem acul din rană, storcând veninul, și ungându-ne cu scuipt.

9. Fiind albinele de tot așfățate, să ne întrerupem lucrul pe mai târziu.

10. Pentru scutirea de împunături în față e cel mai bun obrăzarul, care e bine să-l aibă fiecare stupar; dar pentru aceea regulile numite în cele 9 puncte totuși trebuiesc observate, căci chiar și cu obrăzarul e greu și neplăcut a lucra, fiind albinele așfățate.

Contra vacilor care își ascund laptele.

Sunt multe vaci care își rețin laptele când voim să le mulgem, dacă nu le dăm vițelul mai întâi să le sugă. Am avut prilej de mai multe ori, să fiu întrebat de lăptari, asupra acestui caz și în totdeauna i-am povățuit să încerce unul din următoarele 3 mijloace: 1. Să se arate vacii o piele de vițel împăiată, ca și când ar sta s'o sugă, pe când mulgătorul să înceapă a mulge ca de obicei. 2. Să frece pe șira spinării, cu un lemn vaca, pe când cineva o mulge. 3. Să se pună pe crupa (șolduri) vacii o cârpă muiată în apă cât să poate de rece. Vita simțind răceala, își uită a-și trage laptele. Încercându-se unul din aceste 3 mijloace, în totdeauna isbutim a mulge vacile care își ascund laptele.

NOUȚĂȚI.

— Profesori noi la Seminar. Consistoriul plenar arhiepiscopesc a numit astăzi, Mercuri, profesori la seminarul „Andreian”, în mod provizoriu, pe domnii Victor Păcală și Aurel Bratu.

Țiganul și Lupul.

Un Țigan noptase seara pe un drum, depărtat de sat. De nimica în lumea asta nu-i era Țiganului frică, ca de lup: »De-i un hoț, el te mai iartă; de-i satana, îți faci cruce și să duce; iar de-i lup, te-ai dus pe copcă!.. Haulica, ce mai gură!... Fugi la dracu lupchitură!...» Cam așa gândia Țiganul și fugia, de-i scăpărau calcăile. În urma lui i să părea că vede o noajă întreagă de lupi, gata să-l ajungă.

Cum fugia el așa, numai să împiedică, de o cioată și cade cu fața la pământ: »Nna!... Hop, pămînte, că te-ai sfîrșit!... poftim, Țigane, și mănâncă lup de-a gata acum! zise el plin de groază și rămase ca mort pe loc până dimineața.

Al cui să fie după moarte.

Un biet de evreu s'a botezat creștin, și din Șloimon s'a făcut Filimon. Odată mergând la moară, până vine rândul de măcinat, oamenii glumeau. Vine și un morar între oameni și zice:

— D'apoi ce-i Șloimone?

— Eu nu mai sunt Șloimon, ci sunt Filimon, așa m'a botezat popa meu.

— O vânătoare nenorocită. Cetim în »Gaz. Transc. Ni să scrie: În comuna noastră, Muzeul-unguresc, (comit. Treiscaunelor) la locuitorul de lângă pădure G. Mariș, s'a învățat ursul în porumbișta. Pricinuind pagube însemnate, oamenii l'au pândit vreo câteva nopți, dar dihania n'a venit, presimțind poate ce o așteaptă. Sâmbătă cătră seară, pădurarul Mihail Kaiser jun. un om tinăr, s'a dus să înșele ursul, și a întins mai multe curse, așa numite puști cu sfoară, un sistem de altfel periculos, că peste noapte ursul venind să se puște singur. Pădurarul Kaiser după ce a așezat puștile, sa dus să mai examineze puțin sfoarele și direcția șavilor. Atinșând din nenorocire sfoara, s'a descărcat pușca și glonțul l'a nimerit atât de grav încât la momentul a căzut mort. Aviz celor ce au acest obicei rău de vânat. G. Zaharia, învăț penz.

— Comitetul congresului de medicină a hotărât, ca viitorul congres să se țină peste patru ani în Londra.

— Plănuirea unui atentat contra țarului. Să comunică din Constantinopol, că guvernatorul Dardanelor a fost anunțat cum că la Odessa să află un individ, care vrea să comită un atentat contra țarului.

Tot astfel a fost informat și ambasadorul din Londra, că în prezent să află la Constantinopol 13 anarhiști ruși cari voiesc să comită un atentat contra țarului, cu ocazia vizitei lui la Constantinopol. S'au luat măsuri foarte severe.

— Copil furat. Tribunalul din Oppeln, în Silesia, a arestat o țigancă, cu numele Anica Bek sau Batloch, care are cu dânsa un copilăș de doi ani. Copilășul vorbește românește și nemțește, e blond, cu ochi cenușii și are în urechi cercei de aur. Se bănușește, că acest copil trebuie să fi furat de țigancă dela vre o familie română. Cercetările făcute n'au dat până acum nici un rezultat.

— Sinucidere. Ladislau Kováts, care a furat documente și cărți prețioase dela muzeul național din Budapesta, s'a împușcat la Bruck.

— Noul medic balnear român din Karlsbad. Ni să scrie: După moartea mult regretatului medic Dr. I. T. Mera, postul de medic balnear de aci devenind vacant, este ocupat de medicul român dl Dr. Ensa Nicola originar din munții apuseni ai Transilvaniei, care și-a făcut și terminat studiile la facultatea de medicină din Viena și a practicat la clinicile d-lor profesori universitari Nothnagel, Krafft-Ebing, Schroffer. D. Dr. Nicola e cunoscut ca un bărbat serios, inteligent, cu o frumoasă reputație medicală.

— În jurul lumii. În București a sosit zilele trecute un excursionist român. Ștefan Stănescu, care face ocolul lumii pe jos.

El a plecat la America la vârsta de 12 ani și mulțumită muncii lui a câștigat oare-

care stare. Acum câteva luni stabilindu-se la Los Angeles, a făcut prinsoare cu un bogătaș american să facă înconjurul pământului în trei ani, fără nici un ban în buzunar.

Ștefan Stănescu a parcurs până acum America de Nord și aproape întreaga Europa. Din România el să va duce în Rusia și de aci în Japonia.

În cursul călătoriei sale, tânărul român trăește din vânzarea cărților postale și din ținerea conferințelor.

— Crijmar român. După cum ni să scrie, în comuna Gârbău, lângă Alba-Iulia, unde sunt numai jidani birtași, a deschis și un român harnic, cu numele Prica Dumitru, un birt, având beuturi bune și curate. Băgați seama, români, și nu mergeți la jidanii din sat!

— O mare catastrofă în Constanța. Zilele trecute s'a deslănțuit o groaznică furtună, însoțită de ploaie torențială și grindină. Sub un șopron al căzărmei 12 călărași, erau adunați vreo 600 soldați schimbași, cari fuseseră concentrați pentru exerciții. Pe când să adăposteau de ploaie, furtuna a dărâmat șopronul peste bieții soldați. Imediat s'au luat măsuri ca să salveze pe cei prinși sub dărâmturi. Pompierii și trupele din garnizoana Constanța au sosit la fața locului și au început lucrările de salvare. S'au scos de sub dărâmturi 8 morți și mulți răniți. Numărul exact al celor morți nu să știe încă.

— Studenții evrei sunt excluși dela universitatea din Moscva, în urma unui ordin al ministrului de culte rusesc, pentru motivul că numărul studenților evrei trece suma de 6 la sută. Senatul universitar a întreprins la ministru, să tolereze și mai departe pe cei ce s'au înscris la universitate, având în vedere mizeria în care trăiesc studenții evrei.

— Pentru industria de casă. Frații noștri slovaci, cu gândul de-a da mai mare avânt industriei lor de casă, vor înființa o societate pe acții cu un capital de 25 mii de cor. în acții à 50 cor. Scopul societății este a dezvolta gustul poporului pentru acest ram atât de rentabil, dând ajutoare celor ce cultivă industria de casă slovacă. Iată un îndemn și pentru alții!

— Revizuirea bibliei. Sfântul Sinod al României să ocupă cu revizuirea bibliei, pe care voește să o tipărească într'o ediție populară de 500.000 exemplare ce vor fi răspândite în populațiunea dela țară.

Până acuma au fost revăzute 80 de capitole. Comisiunea de revizuire să compune din P. S. Episcopul Meletie Gălățeanul și arhierul Sofronie Craioveanul. Sfântul Sinod, pentru a nu turbura credința populară, a mai hotărât ca pe viitor copiii născuți-morți, sau morți înainte de-a fi botezați, să nu mai fie îngropați în mod religios și preoții ortodoxi să nu mai celebreze serviciul religios.

Morarul: Știi tu, Filimoane, ce să întâmplă după moartea ta?

Filimon: D'apoi doară popa mă va îngropa, că sunt creștin.

Morarul: Știi tu, Filimoane al cui vei fi după moarte?

Filimon: D'apoi al lui Dumnezeu, că sunt creștin.

Morarul: După moarte este judecată, măi Filimoane, și este Raiu, și este Iad; la Raiu de o parte stă sfântul Petru și de altă parte Moise prorocul, și la Iad stă dracul. Așa după moarte și tu te vei trage cătră Raiu, căci cam acolo să vor trage toți. Sfântul Petru va striga: Filimoane! tu vei răspunde »aice«, Moise prorocul va striga: Șloimon! tu vei răspunde »hîr«; sfântul Petru va zice: e al meu, că are cruce în cap; Moise prorocul va zice: ba e al meu, că e tăiat împregiur, și să va naște o ceartă pentru tine, și să va întoarce prorocul Moise cătră sfântul Petru și va zice: sfinte Petre, să-l dăm dracului, să nu mai lungim vorba pentru ei; și așa vei merge supărat Filimoane, cătră Iad.

Rău și nu prea...

Doi prietini cari nu să văzuseră de mult să întâlnească în drum și dau a să întreba unu pe altu de ale sănătății și de ale traiului și că!

— Cum îți mai vine apa pe moară, frate?

— Eacă bine, zise celalalt, m'am însurat și am căpătat cu muerea patru boi!

— Acesa-i bine, frate, aceea-i bine!

— Da vezi, bine și nu prea c'am vândut boii.

— No, aceea nu-i bine, rău ai făcut fârtate!

— Apoi, rău și nu prea pretine, că iar am cumpărat o sută de oi pe prețul boilor.

— Aș, atunci iară-i bine dară!

— Da bine și nu prea, că oile toate or murit de călbază.

— Zău? Atunci nu-i bine, atunci zic și eu că-i rău!

— Da rău și nu prea c'am vândut lăna oilor și mi-am făcut o casă nouă.

— No! Totuși fi bine!

— Hei, bine și nu prea că mi-a ars casa.

— Așa! Atunci 'i foarte rău!...

— D'apoi, vezi frate, rău și nu prea, c'a ars și muta cu ea!...

— Preoții luați la goană. Părintele Dimitrie Bogoevici din Bănia este chemat pe ziua pe 17 l. c. la tribunalul din Caransebeș la pertractarea generală a procesului de agitație, ce i-s'a făcut pe motiv, că la alegerea de membri sinodali din comuna Rudăria ar fi rostit cuvintele: »băgați de seamă, căci vreau să ne vânză biserica Ungurilor.«

Să vor duce martori și din partea acuzatului și din partea denunțătorilor. Părintele Dr. Ioan Sârbu din Rudăria este chemat pe ziua de 14 l. c. la tribunalul din Timișoara, unde se va face în aceea zi pertractarea excepțiilor în procesul de presă ce i-s'a intentat pentru un articol »Strigăt din graniță« publicat în »Drapelul«.

— Socialiștii arădani și statua lui Kossuth. În 19 l. c. să va desvâli la Arad statua lui L. Kossuth. Din acest incident socialiștii și ei o mare adunare politică, la care va vorbi Bokáry. Socialiștii vor participa în corpore la desvâlirea statuii lui Kossuth, și făgăduesc a asculta în tăcere discursurile câtă vreme acele să vor menține în cadrul trebuincios. Cum să va face în însă vorba de politica zilei, ei vor ea expresie energetică protestului lor. Șovinii sunt acum în mare corn da capră.

— Prima școală țigănească. La Pântota în Arad s'a deschis cu 1 Septembrie întâia școală pentru țigani. Sunt înscriși — adică au fost înscriși cu forța, că de bună voie n'ai prins un țigan — vreo 50 de purdei. Nostim trebuie să fie aspectul școlii. Să vezi atâta grangur adunat la un loc, cum șed cu ochii vecinic la ferești din dosul căroră li ispitește — libertatea. Regulamentul de învățământ încă trebuie să fie nostim. Din religie se va propune în deosebi porunca a opta: Să nu furii! Din limbi, afară de limba hoților, toate celelalte. Astronomia li-se va propune numai pentru a-i da să nu mai nege și stelele de pe cer. Recomandăm învățătorului se poarte grije de buzunare.

— Grațierea »răsculaților« delă Cernova. M. Sa împăratul a grațiat pe toți cei 44 condamnați ai »răsculei« dela Cernova.

— Slovacii și ordonanța lui Apponyi. Ziarele slovace discutând ordinul ministrului Apponyi, spun că Slovacia catolică trebuie să sprijinească energic episcopatul român, căci la Slovaci e în joc existența a 300 de școli, în care limba maternă slovacă e amenințată de guvernul maghiarizării Kossuth-Apponyi-Andrássy. Ziarele slovace fac apel la toți slovacii, ca să fie bravi ca Români și să nu-și pună speranța în clerul lor înalt, dar jidovit, ci să se adreseze direct Papei Piu X, care până acuma totdeauna s'a împotrivit șovinismului maghiar.

— D-I. Russu-Șirlanu, directorul »Tribunei« din Arad, s'a retras dela ziarul pe care-l avea sub conducerea sa, și după cum se vestește, s'a stabilit în România, continuându-și acolo activitatea de gazetar.

— Copil gelos. O dramă sângeroasă, unică în felul ei, s'a întâmplat zilele trecute în un sat lângă Lipsca. O familie de muncitori luase la sine pentru creștere un copilăș de trei luni, cu numele Erik. În săptămâna trecută femeia sc duse la preumblare, lăsând pe băieți cu copilășul acasă și la reîntoarcere îl găsi pe copilășul Erik mort, plin de sânge. Il tocasse anume în cap un alt băiețel al familiei respective, fiind gelos, chemându-l Erik și pe al.

— Björnson greu bolnav. După cum se vestește, marele poet Björnson, apărătorul naționalităților din Ungaria, e greu bolnav, fiind lovit de damba.

— Duel unic în felul său a avut loc zilele trecute în un orașel din Italia. Două fete se îndrăgostiseră de un ficior și neștiind ce să facă, se hotărâră se dueleze și anume cu cuțitele. Sfârșitul duelului, la care a privit ju-nele cu pricina, a fost moartea uneia dintre fete.

— Minunile radiului. Radiul această descoperire, una din cele mai minunate, ale veacului nostru, este folosit deja și de medici și se vestesc multe vindecări minunate, ajunse prin radiu. Astfel s'a vindecat racul de stomach, s'au tămăduit orbi, dar cel mai minunat lucru, e cum s'a dovedit prin experimente, că radiul lungeste viața. Bondari supuși trata-

mentului cu radiu, au trăit de trei ori atâta ca da rând. Urmează să se facă experimente cu oameni.

— Polul nordic. Am spus în rândul trecut, că doi exploratori, Cook și Peary au descoperit polul nordic. Acum s'a pornit o ceartă urâtă între amândoi și anume cu privire la întrebarea, care a fost primul. Judecată clară încă nu se poate face, fiind încă Peary pe drum. — Lumea științifică însă ea partea lui Cook.

— Alegere neaprobată. Alegerea Vicarului Jacob Macaveiu și a preotului Maximilian Recsan de membri în »Comitetul grănițesc« din Sibiu nu a fost aprobată de ministrul de culte.

— Liga bucovinenilor. »Liga românilor din Bucovina« este o societate, care are menirea de a strânge în jurul ei pe toți românii din această provincie, spre a putea lupta pentru o independență culturală și economică. Scopul ligei bucovinene este a cum-păra pământuri și unelte de agricultură, care vor fi împărțite cu prețuri moderate țărănilor români din Bucovina; în deosebi în locurile unde sunt amenințați de Ruteni, țărani vor fi ajutați să-si rescumpere vechile pământuri. Liga sprijinește și înființarea societăților cooperative sătești, pentru a lupta în contra exploatorilor străini. Întărită la Cernăuț, liga lucrează acum pentru înființarea filialelor sale la orașele Bucovinei. În săptămâna trecută s'a întemeiat o filială la Suceava; la adunare au participat români din toate clasele sociale. Se așteaptă o muncă rodnică în viitor.

— Dl. Dr. Valda la Karlsbad. După cum se vestește dl deputat Dr. Alexandru Vaida Voasvod s'a hotărât să reia practica medicală. Dsa și-a luat la Karlsbad locuința regretatului Dr. Mera, unde are intenția să se stabilească vara viitoare.

— Ce are gust bun, e de regulă folositor trupului, nu ca lucruri cu gust rău, cu deosebire și medicamente. »Emulsiunea Scott« e o formă gustoasă, ușor mistuibilă de untură de ficat, care e luată bucuros de copii. Se capătă în toate farmaciile.

— Veterinar român. Un harnic prieten de al nostru, ne scrie că vreo trei comune din com. Torontal, anume Sarafola, Egreș, Raț Sânt-Petru, caută pentru ele un medic veterinar destoinic și dorința inimoșilor români ar fi, să ajungă în cercul acela un român. Condițiile sunt următoarele: 900 flr, salar și 30 de cruceri vizita. Ar fi de dorit, să se înștiințeze român cât mai în grabă.

— Școala de muzică Kaiser, din Viena își începe cursurile la 10 Octomvrie, al 30-lea au școlar. Învățământul să estinde asupra tuturor disciplinelor ale științei muzicale incl. Operă și operetă și este ținut de 30 puteri didactice. La esamenle de stat au reușit până acuma 239 de învățători și învățătoare de muzică. Abiturienții cursului de capelmaestrii sunt angajați la Zurich, Pilsen, Bochinu. Laibach, Teplitz, Frankfurt etc. Prospective detaiate să dau din partea Direcțiunii, Viena VII/l.

Sărăcia și neștiința

sunt cauzele principale a le mortalității înspăimântătoare a copiilor. Da acia nu să pote destul accentua, că preparatul nutritiv »Kufek« e o descoperire binecuvântată pentru generația tină. »Kufek« e ieftin, foarte nutritiv, desvâltă organismul copiilor și alungă boalele periculoase de intestine și stomah. 214 1-1

— Manevrele mari de toamnă dela Gross-Meseritsch (Austria) au fost încheiate Sâmbătă la orele 10 dimineața. Maiestatea Sa și-a exprimat prealalta mulțămire pentru ținuta trupelor și pentru conducerea lor.

— Expozițiile de copii din Orlat. Franțașii comunei din Orlat, precum aflăm, au luat hotărârea, ca expoziția de copii a 5-a, ce o va aranja Reuniunea română agricolă sibiană acolo, să se țină Miercuri în 27 Octomvrie (sărbătoarea Cuvioasei Paraschiva) n. c.

— Atașat comercial al Consulatului român din Viena, a fost numit de curând dl Dr. George Moroiu (originar din Săcele,

pe lângă Brașov). Din incidentul acestei numiri ministrul de comerț ungar a îndrumat toate autoritățile, oficiile și instituturile subalterne, precum și camerele de comerț și industrie să-i servească numitului atașat cu toate înformațiile și tot sprijinul de lipsă întru îndeplinirea misiunii sale.

— Alegerea dela Caransebeș. Scrierile din capitală, că P. C. Sa, părintele protosinel Dr. Iosif Tr. Badescu, nou alesul episcop al Caransebeșului, a făcut Vineri vizită ministrului de culte, contelui Apponyi, care l-a primit în mod foarte afabil.

— Florinii de argint v. a., cari cu începere dela 1 Februarie 1908 s'au reținut în casele statului și ale Băncii Austro-Ungare este vorba să se pună din nou în circulație, după ce s'a constatat că cantitatea de moneti à K 1 aflătoare în circulație este insuficientă pentru a satisface trebuințele industriei, comerțului și agriculturii.

— Veniturile căilor ferate de stat ungare în sem. I. 1909 s'au cifrat cu K 137.171.107, mai mult decât în anul trecut cu K 6.655.026 când veniturile au fost de K 130.526.081. Din totalul veniturilor revin K 35.290.258, asupra transportului de persoane și bagajiu și K 101.890.849, asupra transportului de mărfuri. Numărul persoanelor transportate în sem. I. 1909 se urcă la 26.910.000, iar cantitatea mărfurilor la 13.848.200 tone.

— Rectificare în »Publicațiunea« apărută în Nr 31 al »Foiie«, referitoare la vinderea unui teritor de pădure al comunei Săcel, s'a străcurat o greșală, omițându-să datul și ziua vânzării, care este 18 Sept. st. 12.

Înainte de nașterea

copilului câștigă tinăra mamă puteri nouă în EMULSIUNEA lui SCOTT și cu puterile aceste poartă de viață. Rezultatele surprinzător de rezezi și efective surprind și îmbucură.

Emulsiunea lui Scott

e ușor de mistuit și are gust plăcut. O încercare te poate convinge, în ce măsură să potrivește tocmai în acest caz EMULSIUNEA lui SCOTT.

Emulsiunea lui Scott

alungă oboseala alăptării, îmbogățește și înmulțește laptele și îmbujorează fața copilășului. EMULSIUNEA lui SCOTT e recunoscută ca cea mai bună Emulsiune.

Garantat curat numai cu marca pescariului — ca semn al procedurii lui Scott. 227 1-28

Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 f.

Să capătă în ori și ce farmacie.

Producțiuni și petreceri.

Societatea pentru fond de teatru român își va ținea Adunarea sa generală în Alba-Iulia, în zilele de 6/19 și 7/20 Septemvrie 1909. Invită la aceasta adunare generală pe toți membrii fondatori, pe viață, ordinari și ajutviori ai societății, precum și pe toți binevoitorii ei și sprijinitorii culturii românești. Brașov, în 4 Septemvrie n. (22 August v.) 1909. — Virgil Onișiu m. p., vicepresident. Dr. Iosif Blaga m. p., secretar.

POȘTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Mai multora. În nrul viitor.

S-u. Ep. merge. Incurcături proaste cu Pesta, cu deosebire din punct de vedere bănesc.

Proprietar editor: Silv. Moldovan
Redactor responsabil: Ioan Îmbăruș
Tiparul »Tipografia« Henric Maltzer.

27 23-42 a lui Sarg
Creșcă de dinți nelucrat de lipsă, plăstroză
dintii curăț, albi și sănătoși.

Nr. 1080-909 not.

221 1-1

Licitațiune publică.

Antistia comunală din VELT (Völcz) comit. Tárnavai-mici, dă în arândă în licitațiune publică pe 3 ani, începând cu 1 Ianuarie 1910, dreptul de crișmarit dinpreună cu localul propriu. Prețul de strigare e 300 cor. Licitațiunea se va ținea în 4 Octomvrie 1909 la 10 ore a. m. în cancelaria comunală din Velt. Condițiunile se pot vedea în cancelaria notarială în fiecare zi la orele obicinuite.

Völcz, 7 Septemvrie 1909.

Muszka István
notarMüller Martin
birău

Nr. 1080-909 not.

222 1-1

Licitațiune publică.

Antistia comunală din VELT (Völcz) com. Tárnavai-mici dă în arândă cu licitațiune publică pe timpul din 1 Noemvrie 1909 până în 1 Martie 1910 2 pășunate comunale, unul de 550 jug. catastrale, unul de 30 jug. cats. tot țelină, pășune foarte bună de oi.

Licitațiunea se va ținea în 4 Oct. 1909 la 10 ore a. m. în cancelaria comunală din Velt. Prețul strigării la pășunea cu teritoriul de 550 jug. e de 400 cor. la cel de 30 jug. 100 cor. Cord și unile de licitare se pot vedea în cancelaria notarială în fiecare zi la orele obicinuite.

Völcz, 7 Sept. 1909.

Muszka István
notarMüller Martin
birău**De vânzare**

să află o curte cu 4 odăi în ORLAT, strada Jilștei Nr. 218, pentru un meșeriaș ar fi o poziție potrivită. Doritorii se pot adresa la proprietar.

223 1-1

De vânzare

90 18-

este o Poară de casă în stare bună cu preț ieftin. Informații mai de aproape să pot lua la Hotel Mihailu Str. Turnului Nr. 11.

Cărămizi și țigle

se află în magazinul nostru din Bistrița, piața Cailor Nr. 9 cu următoarele prețuri:

o miie de cărămizi	{	in magazin . . .	28 C.
		in wagon la gara din Bistrița . . .	94 C.
o miie de țigle (și repuri)	{	in magazin . . .	15 C.
		in wagon la gara din Bistrița . . .	16 C. 40 f.

Cărămizile și țiglele (șirepurile) sunt de calitate superioară,

lucrate și arse foarte bine,

din vestitul lut mălos ce se află în Bistrița.

Comandele cu calea ferată se efectuează prompt. Prețul se rambursază, dacă nu se statorcesc altcum condițiile de literare.

Probe la cerere se trimit.

Societatea acționară
de cărămidărie

207 4-20

in Bistrița (Besztercze)

**Pene de pat
boame ieftine!**

5 Kilo: noue, scărmanate cor. 9-60; mai bune cor. 12.-; albe, moi, pufoase, scărmanate cor. 18.-; cor. 24.-; albe ca zăpada, moi, pufoase, scărmanate cor. 30.-; cor. 36.-.

Espedarea franco cu rambursă. Schimb și reprimire să admite pe lângă rebonificare de porto.

226 1-6

Benedickt-Sachsel, Lobes 184.

posta Pilsen, Boemia.

CAUT

un ajutor de notar versat în toate a-gendele notariale pe un an eventual și mai departe, locul este a să cuprindă cu 1 Octomvrie st. n. s. c.; oferte cu condiții de plată să se trimită administrației acestei foi.

224 1-3

PUBLICAȚIUNE.

Comuna BUNGARD dă în arândă pe trei ani moara comunală, începând cu 1 Ianuarie 1910 în 26 l. c. d. am. la 3 ore. Prețul strigării 1560 cor. Vadiu 10%. Oferte prevăzute cu vadiul recerut se primesc înainte de începerea licitării. Condițiunile se pot vedea în orele oficiale la primăria comunală.

Bungard la 14 Sept. 1909.

N. Ciora

primar

225 1-2

N. Dregan

notar

Nr. 11,018/909

228 1-1

Publicațiune de licitare.

Din partea subscrisului scaun orfanal se publică prin aceasta, că la 25 Septemvrie n. a. c. dim. la 9 ore se va vinde de bună voie pe calea licitațiunei publice în cancelaria subscrisului scaun orfanal, casa minorenei Eleonora Szász, în Nagyszeben, Zeughofplatz sub Nr. 15 indusă în protocolul funduar al orașului Nagyszeben Nr. 852, Nr. topografic 1489.

Prețul de strigare este 13,000 cor. vadiul e 10%. Casa se va vinde plusoferentului.

Condițiunile de licitare se pot vedea în orele oficiale în cancelaria subscrisului scaun orfanal.

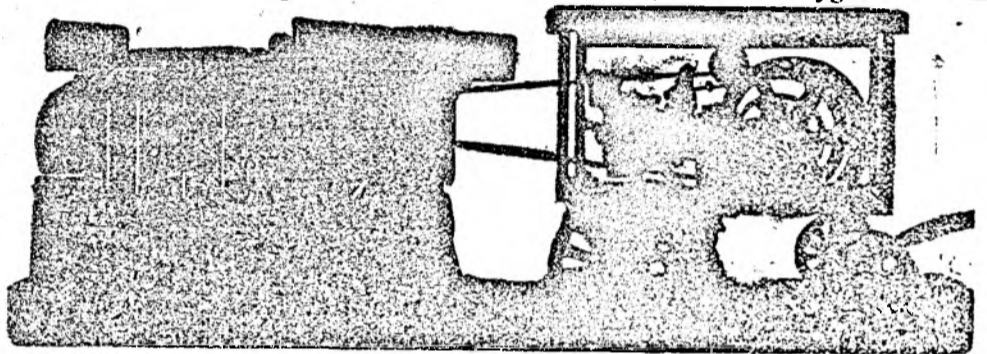
Nagyszeben, în 26 August 1909.

Scaunul orfanal comitatens

Gottschling,
președinte.**Osers și Bauer** fabrică specială pentru
construarea de motoare.

VIENA XX., Dresdnerstrasse 81-83/a.

Filială pentru Ungaria: BUDAPESTA VI., Podmaniczkygasse 18.

Locomobile cu benzin

Fabricate recunoscute de class primă. Garnituri complete de îmblătit

Motoare cu benzin.**Motoare cu gaz sugativ.**

Forța de mână cea mai ieftină din prezent (2-3 fileri spese de mânăre). Preste 1000 aranjamente în mânăre. Condiții de plată favorabile. Preliminare de spese gratis și franco.

În timpul din urmă am furnizat garnituri de îmblătit între altele următoarelor firme: Schlosser Ioan, Sas-Veseus, 8 HP aranj. de îmblătit. Pop Antonie, Bucurdea-vinoasă-ungurească i. Alba Iulia 8 HP aranj. de îmblătit. Nicolae Băcilă, Nucet, I. Sibiu, 10 HP aranj. de îmblătit. Faff Mihály Felső-Eajom, 4 HP aranj. de îmblătit. Nuszbaum Aron, Bethlen-Sz. Miklós 4 HP aranj. de îmblătit. Doczy, Csikszereda, 10 HP aranj. de îmblătit.

39 22-26

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu — întemeiată la anul 1868

în Sibiu, strada Cîsnădiei nr. 5 (edificiile proprii),

asigură în cele mai avantajoase condiții:

21 84-52

— **contra pericolului de incendiu și exploziune,** —

edificii de ori-ce fel, mobile mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— **asupra vieții omului** —

în toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termin fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală.

— Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului. —

Vălori asigurate contra incendiului: 95,816.412 coroane.

Capitale asigurate asupra vieții: 9,882.454 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,484.278,88 c. pentru capitale asig. pe viață 4,028.113,12 c.

Oferte și ori-ce informațiuni să pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cîsnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele măi mari.

APA HERMA

apă de fântână de isvor
chemice curată, impregnată cu acid carbonic.

Ca apă de masă inviorătoare și sănătoasă, e foarte gustoasă amestecată cu vin, sirup de smeură și zămuri de alămăie.

Să capătă în toate negustoriile mai mari, restaurante și cafenele și la proprietarul fântânei

148 13—

E. RUMLER
Sibiu, Schwimmschulgasse 4

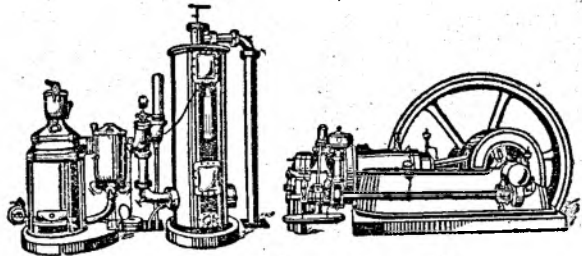
Școala de muzică Kaiser,

concesionată de autoritățile școlare, institutul de învățământ pentru toate ramurile muzicii, incl. Operă și operetă (Pian, muzică vocală, orgă, toate instrumentele de orchestră și teorie). Curs pentru examenul de stat (în anul școlar 1908/9 să aprobară 29 de candidați — până acuma în total 234 din partea statului). Curs pentru dirigenți de coruri și orchestre. (Candidaților li-să dă ocaziunea de eseciere în dirijat coruri sau orchestre și după absolvire să îngrijește institutul de angajament). Cursuri speciale pentru maeștrii de pian; cursuri feriale (Iulie—Septembrie); secție pentru învățământ teoretic. Frecvență anuală 350 de elevi din monarhie și străinătate. Puteri didactice de rangul prim. Prospecte și îndrumări să dau gratuit din partea cancelariei institutului: Viena, VII/1, Ziegelgasse 29 — Telefon int. 609/VI. Îndrumări pentru întreținere și quartir la familii cinstite. 211 3—3

ATENȚIUNE! Înainte de a cumpăra motor, adresează-te la noi, căci cele mai bune motoare pe lume sunt motoarele cu gaz sărac (Sauggas) sistem Benz cu focul sau de antracit sau cărbune de lemn sau de brichetă și cocs.

Să pot avea în ori și ce mărime.

Condiții favorabile
de plată.

Prețuri foarte
176 9—20

Motoară de benzin, gaz și oleu în cele mai simple executări; să pot folosi pentru scopuri de economie și industrie pe lângă garanția.

KALMÁR și ENGEL fabrică de motoare și mașini
BUDAPEST, V. Lipot-körut 18 sz.

Cataloge gratis și franco.

Specialiști să trimit gratis.

O nouă speranță

de însănătoșare înseamnă progresul, cel mai nou al medicinei, pentru multe mii de morboși, cari până acuma cu toată folosirea a diferitelor medicamente nu s'au putut tămădui.

Dela introducerea electricității ca mijloc de vindecare a fost cea mai de frunte preocupare a savanților și cercetătorilor, să descopere o metodă cât mai perfectă în aplicarea acestei puteri naturale, adevărată o metodă care permite a să putea folosi cu succes la cât mai multe boale electricitatea și în același timp un tratament propriu al pacientului.

Succese extraordinare să pot ajunge prin aplicarea »Bateriei Electro Vitalizer« și s'au ajuns în cazuri de: slăbiciune de nervi, neurastenii, reumatism, ischias, miștare grea, astupare, insomnie, dureri de cap etc.

Toate esperiențele făcute prin această metodă le-am adunat în broșura noastră ținută în stil popular, intitulată: »Tratat despre Elektro-Therapia modernă« și recomandăm cu stăruință fiecăruia, care se simte nemulțumit cu starea sănătății, citirea acestei broșuri.

Cu provocare la ziarul acesta sau trimiterea acestui anunț trimitem fiecăruia broșura amintită în plic, gratis și franco: 217 2—4

Elektro-Vitalizer, Institut medical de ordinațiune
BUDAPESTA, IV. Károly-körut 2, Mezzanin 51.

Cupon pentru cartea gratis.

La Elektro-Vitalizer, instit. medical de ordin.
Budapesta, IV., Károly-körut 2. Mezzanin 51

Rog a-mi trimite opul pentru bărbați sau femei: »Tratat asupra Elektro-Therapie moderne« gratis și franco (în plic).

Numele: _____

Adresa: _____

Scrisoare de mulțumită!

Doamna Iosif Csuts din Ilia scrie la 15 Iunie 1909 următoarele: Preăstimate Dle Doctor! Cu bucurie îți aduc la cunoștință, că am ajuns cu aparatul acesta rezultate, la cari abea mă așteptam. Acum văd și eu ce aparat escelent e și îl pot recomanda ori și cui, cum voi și face-o la ocaziuni. Înainte de cură aveam astfel de dureri, încât îmi perdeam pofta de viață, acum însă au trecut durerile. Insomnia și simțul de frică mi-au trecut de tot. Îți poftesc, din inimă, să vă trăiască Dzeu, să vă deie putere, să mai puteți ajuta la mulți.

Un „Commis“ român

inteligent cu dexteritate deplină în branșa băcănii și delicatose, cu cunoștința perfectă și a limbilor germane și maghiare — să angajează imediat sub condițiuni favorabile la firma

N. ONȚIU
băcănii și delicatose
SIBIU.

220 2—2

„Anunț.“

Oare de limba maghiară ține un învățător diplomat pe lângă salariu modest pentru copii sau oameni mari. Adresa la administrația foii. 216 2 3

Din mână liberă să vând casele văduvei Gergelly, cu un etagiu, situate în centrul Săliștei. Informațiuni să pot lua la proprietăreașă

Văduva Thereze Gergelly

215 3—3

în Săliște.

Voiești să te însori?

Suntem împuterniciți din partea mai multor dame (între cari unele cu copii nelegiuți sau cu scâderi trupești etc), cu avere dela 5—500,000 cor. să le căutăm soți potriviți. Numai domni (și fără avere), cari au gânduri serioase și nu sunt împiedecați pentru o căsătorie grabnică să scrie pe adresa

L. Schlesinger

212 3—52

BERLIN 18, Deutschland

Cheag natural în formă de praf

Important pentru fabricarea de caș. Cheagul natural al Dr. Blumenthal în formă de praf, este cel mai bun și mai estin mijloc pentru închegarea laptelui, chemice curat, întrece mult toate mijloacele de închegare de până acum.

Acest cheag este preparat din cei mai buni culici de viței. El este absolut liber de materii fetide, colerate sau mucose provenind din culici; de acide sau alte substanțe întrebunțate prin conservarea cheagului obicinuit.

Prin această curățenie absolută, recunoscută de fabricanții cei mai competenți în brânzături, cheagul natural nu împiedică de loc fermentațiunea normală a brânzei, îi dă o tăietură foarte fină, evită umflarea și prin îndepărtarea mai perfectă a zărului produsul e mai bun.

O încercare ne convinge.

Singura vânzare de cheag natural de-al lui Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru Gallia, Bucovina și Ardeal la

M LINDEMANN, agentură
Storozynetz (Bucovina).

Dose de probă gratis și franco rog a se cere dela 135 14—26

M. LINDEMANN, Storozynetz (Bucovina).

Struguri de masă

de soiurile cele mai fine, dulci, mari la boambe, zilnic proaspeți din vie, pachet de 5 kg. Cor. 3.

L. Altneu

213 3—4

VERSECZ, Ungaria

Căsătorie repede

doresc multe dame cu avere. Domni, chiar și fără avere, să se înștiințeze.

M. Rothenberg, Berlin N. W. 23.
136 7—52 Corespondență ungară.

Epilepsia. Cine suferă de epilepsie, nevoie și alte boale de aceste nervoase, să ceară o carte de deslușire, care să capătă gratis și franco prin »Priv. Schwanen-Apotheke«, 177 Frankfurt a M. (Germania). 9—52

Steckenpferd- Săpun de lapte de crin.

Cel mai bun și mai moale săpun pentru piele și contra pistruilor

Să capătă pretotindinea.

85 29—40

Ludovic Terencz,croitor de bărbați,
Sibiu, strada Csanádului nr. 12,recomandă p. t. publicului
cele mai bune stoffe de
vară în mare asortiment**montățile**

sofite chiar acum, pentru haine
de bărbați stoffe englezești,
francezești și indigene, din esen-
te esență după măsură cele mai
moderne vestimente presom: Jacone,
Jaquette, și haine de salon, cu
prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită
montățile de stoffe pentru pardie-
siuri și „Raglan”, care se află
totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor con-
fecționate în atelierul meu însă pe-
rmit a atrage deosebită atențiune a
on. domni preoți și teologi abalvenți

în casuri de urgență confecție-
onă nu rind complet de haine în timp
de 24 ore. 81 18 -

Uniforme pentru voluntari, cum și
tot felul de articli de uniformă, după pre-
scripție croitura cea mai nouă.

Vinuri de masă escelente,

litra cu 36, 40 și 48 fileri la cumpă-
rare de cel puțin 50 litre ofere negu-
145 15— storia de vinuri

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Urezului 20

**Câteva cuvinte
asupra boalelor secrete.**

E trist, — dar în realitate adevărat că în
vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor
zamani, a căror sânge și sucuri trupesti sunt atro-
fizați și cari în urma ușurării din tinerete și prin
deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și
puterea spirituală. E timpul suprem ca aceste
stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie
cineva care să dea tinerimei deslușiri bine-voitoare,
sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală,
— trebuie să fie cineva căruia oamenii să-și
încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere
măcarurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a
destăinui aceste năcazuri ori și cui, ci trebuie să ne
adresăm unui astfel de medic specialist, conștiencios,
care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale
și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există
atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru
acest scop e institutul renumit în toată țara al
Dr.ului PALOCZ, medic de spital, specialist,
(Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă
discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât băr-
bați cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale,
unde sângele și sucurile trupesti ale bolnavului să
curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eli-
berază de materiile de boală, chinurile sufletești
i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr.
PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și
radical cu metoda sa proprie de vindecare,
chiar și cazurile cele mai neglese, ranele sifilitice,
boalele de țevă, beșică, nervi și șira spinării, ince-
puturile de confuzie a minții, urmările onaniei și
ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii
bărbătești (impotența), vătămurile, boalele de sânge
de piele și toate boalele organelor sexuale feme-
ști. Pentru femei e sală de așteptare separată
și spire separată. În ceace privește cura, depăr-
tarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce
cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plă-
cere i se va da răspuns amănunțit foarte discret
prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura
numai marca de răspuns.) Limba română se vor-
bește perfect. După încheierea curei, epistolele se
ard, ori la dorință să retrimite fiecare. Institutul se
îngrijește și de medicamente speciale. Vistele se
primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5
ore p. (Duminea până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr.
PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta
VII. Rákóczi-ut. 10. 80 23—

Pentru tipar responsabil Henris Meltzer.

„AURORA“

Intreprindere Română în New-York 204 — W. 14 th. st. —

Director: Dr. E. Lucaciu.

Fondată și încorporată conform legilor statului Illinois în anul 1909.

În toate afacerile referitoare la America, cereți deslușiri dela firma „Aurora”.
Banca Română „Aurora”. Dacă cineva dorește a trimite bani din
America în țara veche, ori are bani de depunere să se întoarcă la banca română
„Aurora” din New-York 204 — W. 14 th. str.

Librăria „Aurora” De doriți orice soi de cărți, de rugăciuni, de cetit,
de învățat, cereți catalogul librăriei noastre care este cea mai mare și mai bogată
librărie românească din America.

Dacă vreți să călătoriți ori în America, ori din America în țară, cereți des-
lușiri și cumpărați bilete de vapor dela întreprinderea „Aurora” 204 — W. 14 th.
str. New-York. Pe orice linie vă putem vinde bilet.

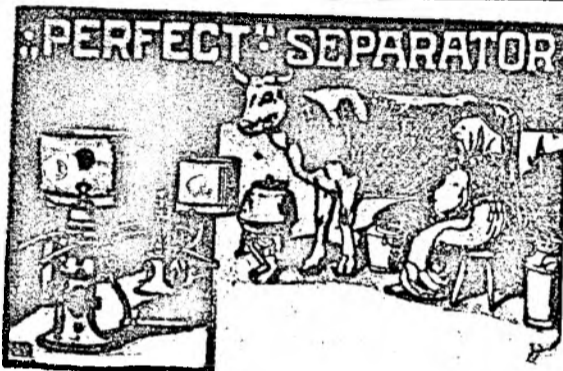
Dacă cumpărați dela noi bilet pe vapor veți primi adăpost în casa română
de emigrare „Aurora” 204 W. 14 th. str. care este singura întreprindere română in-
corporată după legile Statelor-Unite.

Toți Românii cari vin ori pleacă din America, ori sunt în America sunt ru-
gați a informa biroul central „Aurora” despre locul unde petrec ori unde s'ar muta
cu locuința, ca să fie ținuti în evidență în registrele casei de emigrare și la toate
împrejurările să se poată da deslușiri la aceia cari le-ar dori.

Dacă cineva dintre emigranți dorește să cumpere pământ în America să ceară
deslușiri la întreprinderea „Aurora”. 98 21—84

Toate epistolele să se trimită la adresa: Dr. E. LUCACIU, director
204 — W. 14 th. str. New-York S. U. A. de N. —

Cine dorește răspuns este rugat a alătura o marcă de 80 fileri ori cinci cents.

**Cu mașinile de
smântânit și de unt**

putem să alegem din 23 de litre
lapte bun un chlgr. de unt, până
când prin procedeul obișnuit ne tre-
bue 32 de litre de lapte. Prin ma-
șinile aceste să poată spoi venitul
anual al unei vaci bune cu 100 de
cor. la ea și pe lângă toate mai
avem și lapte bun, curat și dulce și

zără, care să poată folosi în gospodărie foarte bine. Prospece detaiate și prețuri
la dorință să trimit.

Toate articolele trebuincioase pentru creșterea și grijirea vitelor să află în asor-
timent bogat, pe lângă prețuri ieftine la

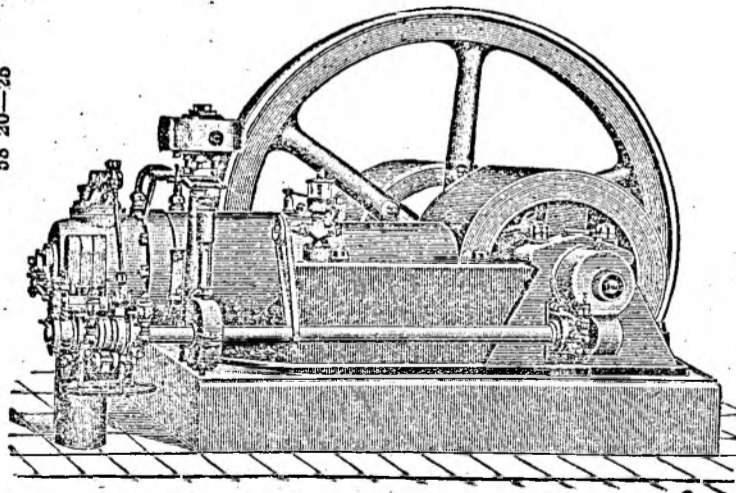
28 32—52

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.**Secția de motoare a fabricii de mașini din Brünn-Königsfeld.**

Singur vânzător: Abeles Emil, Budapesta, V. Váci-ut Nr. 14.

Motoare cu benzin-petrolin

Consumație de benzin garantat puțină!

Fabricație I-a.

58 20—25

Execuție solidă, tare.

Locomobile cu benzin

pentru mânărea de mașine de îmblătit.

Motoare cu gaz sugativ I-a

aranjate pentru încălzire cu koks, antracith și cărbuni de lemn.

Prețurant și preliminar gratis! Reprezentant pentru Ardeal:

ROZMAN LAZAR, Alba-Iulia, Báthori uteza.